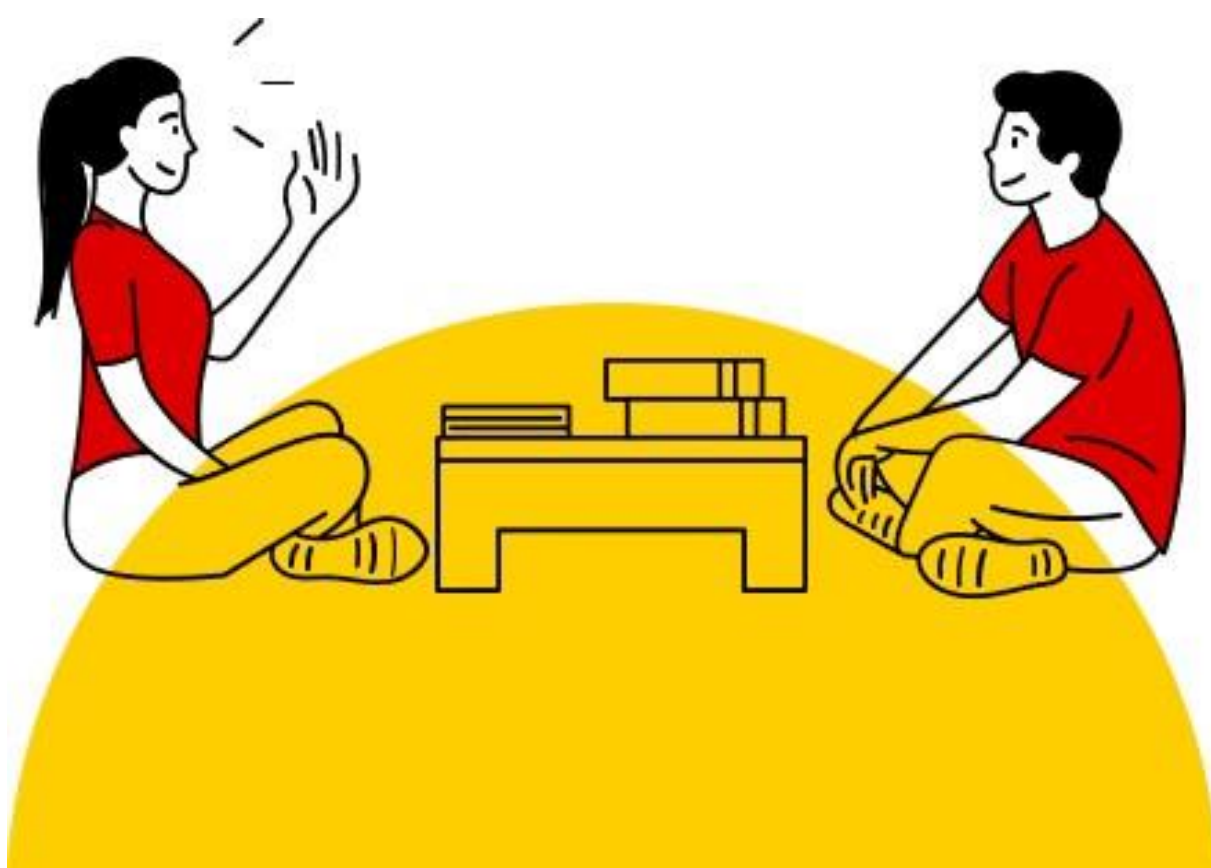

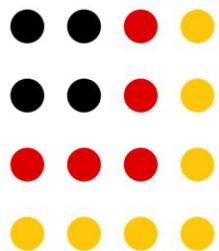
AUTENTYCZNY NIEMIECKI

ODCINEK 49

Ucz się mówić tak jak Niemcy!

Prawdziwe codzienne rozmowy na różne tematy.

Die Aufnahme – nagranie

W osobnym pliku dostajesz nagranie native speakerów do odsłuchania.

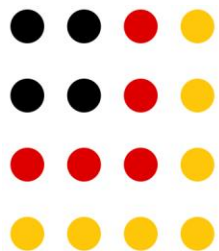
WG-Mitbewohnerinnen Julia und Ida besprechen den Putzplan.

Julia i Ida mieszkające w jednym mieszkaniu omawiają plan sprzątanía.

Ćwiczenie na dobry początek:

	<i>Richtig?</i>	<i>Falsch?</i>
Ida geht heute zum Training.		
Ida hat den Müll weggebracht.		
Ida hat gerade Prüfungen und viel Stress.		
Die Wohnung ist unaufgeräumt.		
Die beiden Frauen haben einen Putzplan gemacht.		
Julia will, dass Ida den ganzen nächsten Monat allein putzt.		

Das Gespräch – rozmowa

Julia: Ida, sag **mal**, hast du **eigentlich** schon die Wäsche abgehängt?

Ida: **Oh fuck**, nein, noch nicht! Sorry. Mach ich sofort, wenn ich vom Training wiederkomme.

J: Und der Müll ist auch schon längst voll... bist du diese Woche nicht dran mit Haushalt?

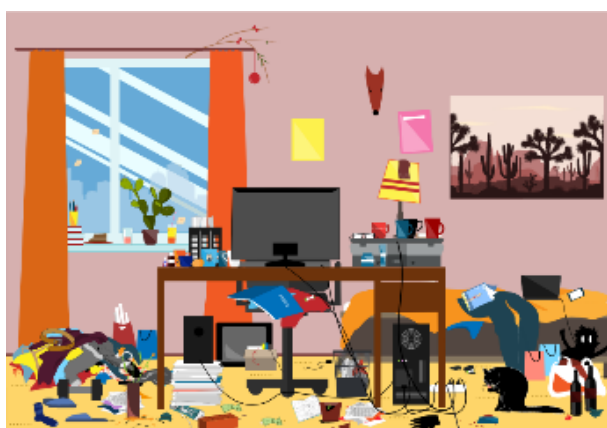

I: **Scheiße**, **voll** vergessen...

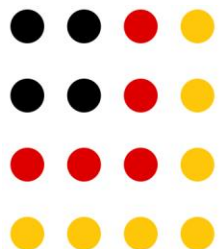
J: Woran liegt es denn, dass der Haushalt gerade so auf der Strecke bleibt?

I: Du weißt **doch**, gerade in der Prüfungsphase ist immer die Hölle los... Ich komm **einfach** zu nix.

J: **Aber** stört es dich nicht, wenn's hier aussieht, als hätte 'ne Bombe eingeschlagen?

I: Na ja, ich bin **ja eh** meistens in der Bib oder beim Sport. Es passt mir gerade **halt überhaupt** nicht in den Kram, auch noch darauf zu achten...

J: Also ich kann mich **halt** nicht konzentrieren, wenn hier alles kreuz und quer rumsteht und unaufgeräumt ist und ich sehe es auch nicht ein, alleine für den Haushalt verantwortlich zu sein. Wir hatten **doch** extra einen Putzplan aufgestellt.

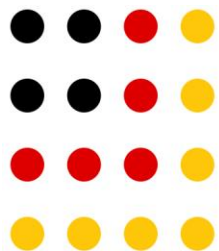

I: Ja, du hast **ja** recht... tut mir leid. Wie wär's, wenn ich als Entschuldigung den nächsten Monat **komplett** allein putze? Und die Pflanzen gieße. Und immer abspüle?

J: Dein Ernst? Du hast **doch** 'n Knall, es reicht einfach, wenn wir Klartext miteinander reden. Ist **doch voll** okay, wenn gerade eine stressigere Zeit ist und du es nicht auf die Reihe kriegst, aber warn mich beim nächsten Mal doch bitte einfach vor.

I: Okay. Ab nächster Woche wird's besser, ich schwör's dir.

Wortschatz – Słownictwo

der Mitbewohner, die Mitbewohnerin

osoba współmieszkająca z kimś

besprechen

omawiać

der Putzplan

plan sprzątania

sag mal

powiedz

eigentlich

właściwie

die Wäsche

tu: pranie

abhängen

tu: zdejmować wyschnięte pranie
wiszące na suszarce

wiederkommen

wrócić

der Müll

śmiecie

längst

dawno, od dawna

dran sein mit etwas (DAT)

jest czyjaś kolej (**Ich bin dran.** Moja kolej.)

der Haushalt

tu: prace domowe

Scheiße!

potocznie: cholera!
(dosł. wulg.: gówno)

voll vergessen

całkowicie zapomnieć

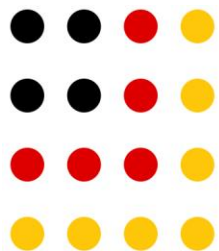
liegen an etwas (DAT)

być powodem czegoś

auf der Strecke bleiben

coś pozostaje niezakończony,
niezrobione

gerade	tu: właśnie, w tej chwili
die Prüfungsphase	czas egzaminów, sesja egzaminacyjna
die Hölle ist los	rozpętało się piekło
zu nichts kommen	(potocznie: nix) nie mieć na nic czasu
stören (Akk)	przeszkadzać
aussehen als...	wyglądać jak...
als hätte eine Bombe eingeschlagen	jakby spadła bomba, jak po spaleniu
na ja	no cóż
eh	potocznie: tak czy inaczej
meistens	przeważnie, na ogół, najczęściej
in der Bib = in der Bibliothek	w bibliotece
beim Sport	na treningu
überhaupt	w ogóle, wcale
jemandem nicht in den Kram passen	nie pasować komuś do jego planów
achten auf etwas (Akk)	zwracać na coś uwagę
ich kann mich nicht konzentrieren	nie mogę się skoncentrować

kreuz und quer

wzdłuż i wszerz

(he)rumstehen

tu potocznie: walać się

unafgeräumt

nieposprzątany

etwas nicht einsehen

tu: nie rozumieć czegoś

verantwortlich sein

być odpowiedzialnym

extra

tu: specjalnie

aufstellen

tu: ustalać, opracować

du hast recht

masz rację

tut mir leid

przykro mi

wie wär's, wenn...?

co byś powiedział(a) na...?

die Entschuldigung

przeprosiny

als Entschuldigung

w ramach przeprosin,
jako przeprosiny

putzen

sprzątać

die Pflanzen

rośliny

gießen

podlewać

(Ist das) dein Ernst?

potocznie: Mówisz to serio?

Du hast doch einen Knall!

potocznie: Zwariowałaś!

abspülen

zmywać (naczynia)

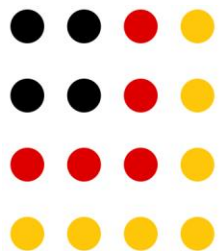
reichen

tu: wystarczać

der Klartext

jasny przekaz

im Klartext (miteinander) reden

rozmawiać (ze sobą) zrozumiale

eine stressigere Zeit

bardziej stresująca faza

etwas auf die Reihe kriegen

potocznie: dać sobie radę z czymś

vorwarnen

uprzedzić/ostrzec zawczasu

einfach

tu: po prostu

beim nächsten Mal

następnym razem

ab nächster Woche

od przyszłego tygodnia

schwören

przysięgać

ich schwöre's dir = ich schwöre es dir

przysięgam to tobie

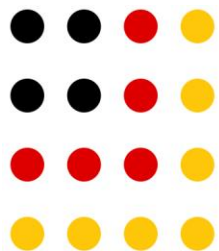
Zwróćcie uwagę na wyrazy, które w dialogu zaznaczone są na żółto. W tych znaczeniach są to tak zwane partykuły modalne (po niemiecku: **Modalpartikel**), które są nośnikami emocji, a nie treści. Ten dialog byłby również gramatycznie w pełni poprawny, gdyby tych partykuł nie było.

Uwaga!

Czasownik **stören** (przeszkadzać) łączy się po niemiecku z **Akkusativem** (biernikiem), a nie z **Dativem** (celownikiem)!

Powiemy więc:

Das stört mich. – To mi przeszkadza. (Tłumacząc więc dosłownie: „kogo?” przeszkadza, a nie „komu?” przeszkadza)

Das stört mir. – To jeden z najbardziej typowych błędów Polaków uczących się języka niemieckiego.

Spójrzmy na zdanie:

Wir hatten einen Putzplan aufgestellt.

Ustaliłyśmy plan sprzątania.

Tylko dlaczego Julia mówiąc to nie powiedziała po prostu:

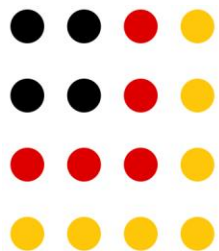
Wir haben einen Putzplan aufgestellt.

Ustaliłyśmy plan sprzątania.

Czym te zdania się różnią?

Wir haben einen Putzplan aufgestellt. – to jest zdanie w „zwykłym”, zapewne doskonale Wam znanym czasie przeszłym **Perfekt**. Jak wiemy, czas **Perfekt** składa się zawsze z dwóch elementów: czasownika pomocniczego (najczęściej: **haben**, rzadziej: **sein**) oraz z drugiego, głównego czasownika będącego nośnikiem właściwej treści. Ten drugi czasownik jest w formie imiesłowu czasu przyszłego (po niemiecku: **Partizip Perfekt**), czyli jest to ta słynna trzecia kolumna form czasów przeszłych, której w przypadku czasowników mocnych (nieregularnych) trzeba się nauczyć na pamięć.

Dlaczego więc w zdaniu: „**Wir hatten einen Putzplan aufgestellt.**” jest nagle forma „**hatten**” zamiast „**haben**”?

Dlatego, że Ida nie posprzątała, choć akurat była jej kolej według planu sprzątanía. To znaczy nieposprzątaníe przez Idę leży w przeszłości. Natomiast ustalanie planu sprzątanía też odbyło się też w przeszłości, ale jeszcze dawniej, prawda? Bo najpierw dziewczyny kiedyś ustaliły plan, a potem Ida nie posprzątała, choć powinna.

I to jest właśnie klasyczny przypadek zastosowania czasu zaprzeszłego (po niemiecku: **Plusquamperfekt**), którego w języku polskim w ogóle nie ma. W czasie **Plusquamperfekt** używamy również czasowników pomocniczych **haben** i **sein**, analogicznie jak w czasie **Perfekt**, jednak używamy ich już też w czasie przeszłym.

Z podręczników niemieckiego zawsze uczymy się czasu **Plusquamperfekt** w zestawieniu i porównaniu z czasem **Perfekt** w jednym zdaniu. Na przykład:

Ich hatte einen Kaffee getrunken, bevor ich den Text las.

Wypiłam kawę zanim przeczytałam ten tekst.

Bevor ich den Text las, hatte ich einen Kaffee getrunken.

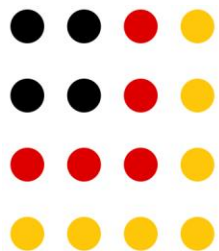
Zanim przeczytałam ten tekst wypíłam kawę.

Nachdem ich einen Kaffee getrunken hatte, las ich den Text.

Po tym jak wypíłam kawę przeczytałam ten tekst.

Ich las den Text, nachdem ich einen Kaffee getrunken hatte.

Przeczytałam ten tekst po tym, jak wypíłam kawę.

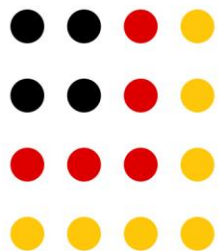

Jak widzicie, tu czas **Plusquamperfekt** występuje w bezpośrednim kontraście z czasem **Präteritum**. Bardzo charakterystycznymi spójnikami, towarzyszącymi czasowi **Plusquamperfekt** są **bevor** i **nachdem**.¹

Natomiast w autentycznie używanym języku niemieckim nie zawsze tak jest. W tym dialogu np. nie mamy ani **bevor** ani **nachdem** i w ogóle zdanie „**Wir hatten einen Putzplan aufgestellt.**” stoi sobie osobno, jakby nie miało związku z niczym innym. Ale oczywiście z kontekstu jasno wynika, że najpierw był **Putzplan** a potem niewywiązywanie się Idy z tego planu. Dlatego Julia automatycznie użyła właśnie tego czasu zaprzeszłego.

¹ To taka podręcznikowa teoria 😊

Übungen

Übung 1

Połącz prace domowe po niemiecku z ich polskimi odpowiednikami:

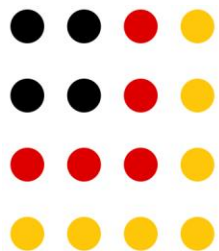
1. Wäsche abhängen	a) ścierać kurze
2. Müll wegbringen	b) porządkować
3. aufräumen	c) sprzątać, myć
4. Pflanzen gießen	d) wynosić śmieci
5. Wäsche waschen	e) zdejmować pranie z suszarki
6. abspülen	f) prasować
7. Betten machen	g) podlewać kwiaty
8. staubsaugen	h) wieszać pranie
9. putzen	i) robić pranie
10. bügeln	j) zmywać
11. Staub wischen	k) ścielić łóżka
12. Wäsche aufhängen	l) odkurzać

Übung 2a:

Wypisz z dialogu wszystkie 30 czasowników (w ich formie podstawowej, czyli bezokoliczniku)

Übung 2b:

Znajdź wśród nich 9 czasowników rozdzielnie złożonych.

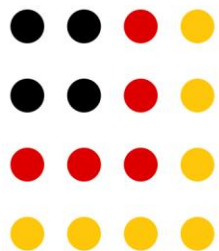
Übung 2c:

Znajdź wśród nich 13 czasowników słabych. Czasowniki słabe to takie, które tworzą formy czasów przeszłych według głównej reguły (tak, jak np. czasownik **kochen**: **kochen** – **kochte** – **gekocht**).

Übung 3:

Uzupełnij tabelę:

Zdanie w czasie Perfekt	Zdanie w czasie Plusquamperfekt
Wir haben einen Putzplan aufgestellt.	Wir hatten einen Putzplan aufgestellt.
Ich habe die Wäsche abgehängt.	
Du hast den Müll nicht weggebracht.	
Ich bin zu nichts gekommen.	
Das hat mich gestört.	
Er ist meistens in der Bibliothek.	
Wir haben es nicht eingesehen.	
Ihr habt wirklich allein geputzt?	
Wir sind beim Sport gewesen.	
Sie hat alle Pflanzen gegossen.	

Lösungen

Ćwiczenie na dobry początek:

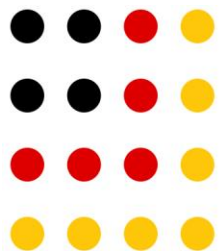
	Richtig?	Falsch?
Ida geht heute zum Training.	x	
Ida hat den Müll weggebracht.		x
Ida hat gerade Prüfungen und viel Stress.	x	
Die Wohnung ist unaufgeräumt.	x	
Die beiden Frauen haben einen Putzplan gemacht.	x	
Julia will, dass Ida den ganzen nächsten Monat allein putzt.		x

Ćwiczenie 1

1e, 2d, 3b, 4g, 5i, 6j, 7k, 8l, 9c, 10f, 11a, 12h

Ćwiczenie 2a:

sagen, haben, abhängen, machen, wiederkommen, sein, vergessen, liegen, bleiben, wissen, kommen, stören, aussehen, einschlagen, passen, können, konzentrieren, rumstehen, einsehen, aufstellen, tun, putzen, gießen, abspülen, reichen, reden, kriegen, vorwarnen, werden, schwören

Ćwiczenie 2b:

Czasowniki rozdzielnie złożone: abhängen, wiederkommen, aussehen, einschlagen, rumstehen, einsehen, aufstellen, abspülen, vorwarnen

Ćwiczenie 2c:

Czasowniki słabe: sagen, abhängen, machen, stören, passen, konzentrieren, aufstellen, putzen, abspülen, reichen, reden, kriegen, vorwarnen

Ćwiczenie 3

Zdanie w czasie Prefekt	Zdanie w czasie Plusquamperfekt
Wir haben einen Putzplan aufgestellt.	Wir hatten einen Putzplan aufgestellt.
Ich habe die Wäsche abgehängt.	Ich hatte die Wäsche abgehängt.
Du hast den Müll nicht weggebracht.	Du hattest den Müll nicht weggebracht.
Ich bin zu nichts gekommen.	Ich war zu nichts gekommen.
Das hat mich gestört.	Das hatte mich gestört.
Er ist meistens in der Bibliothek gewesen.	Er war meistens in der Bibliothek gewesen.
Wir haben es nicht eingesehen.	Wir hatten es nicht eingesehen.
Ihr habt wirklich allein geputzt?	Ihr hattet wirklich allein geputzt?
Wir sind beim Sport gewesen.	Wir waren beim Sport gewesen.
Sie hat alle Pflanzen gegossen.	Sie hatte alle Pflanzen gegossen.